

تاریخچه‌ای از نماینده‌گان و گزارشگران ویژه سازمان ملل در ایران

این نمودار کارکرد نماینده و گزارشگر ویژه سازمان ملل در ایران از سال ۱۳۵۹ به بعد را نشان می‌دهد.

نماینده سازمان ملل	دستور کار / مسائل / ملاحظات / بازدیدها	گزارش‌های مهم / اطلاعات مرتبط
اولاف پالمه نماینده ویژه به ایران (و عراق)	<p>دستور کار:</p> <ul style="list-style-type: none"> دیدار از مرز ایران و عراق؛ کمک جهت پایان بخشیدن به جنگ ایران و عراق؛ تایید مذاکرات صلح بین ایران و عراق؛ گزارش به دبیر کل جهت مطرح ساختن ملاحظات نماینده‌های ویژه در شورای امنیت. 	<p>گزارش در مورد حقوق بشر تحت لوای قانون اساسی ایران: E/CN.4/1516 •</p> <p>گزارش در مورد نقضهای صورت گرفته حقوق بشر بر علیه بهائیان ایران: E/CN.4/1517 •</p>
آبان ۱۳۵۸ – ۱۳۶۱	<p>مسائل حقوق بشری با توجه به ملاحظات حضوری، شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> طرز رفتار با اقلیتها و تبعیض علیه گروههای مذهبی غیر اسلامی، بویژه طرز رفتار با بهائیان. <p>آقای پالمه پنج بار بین سالهای ۱۳۵۹ و ۱۳۶۱ از ایران بازدید داشته است.</p>	

<p>گزارش مقدماتی در مورد «وضعیت» حقوق بشر در ایران در سال ۱۳۶۴:</p> <p>E/CN.4/1985/20</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<p>دستور کار:</p> <ul style="list-style-type: none"> • برقراری تماس با مقامات دولتی ایران؛ • نظارت بر «وضعیت» حقوق بشر در ایران <p>مسائل حقوق بشری شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> • محدودیت در آزادی بیان و عقیده. <p>دولت ایران به درخواستهای مکرر آقای اگیولار در این رابطه پاسخی نداد.</p>	<p>آندرس اگیولار</p> <p>نماینده ویژه به ایران</p> <p>۱۳۶۳ - ۱۳۶۵</p>
<p>گزارش‌هایی در مورد «وضعیت» حقوق بشر در ایران ۱۳۶۵ - ۱۳۷۴:</p> <p>E/CN.4/1987/23 (1986)</p> <p>A/42/648 (1986)</p> <p>E/CN.4/1988/24</p> <p>A/43/705 (1988)</p> <p>E/CN.4/1989/26</p> <p>A/44/620 (1989)</p> <p>E/CN.4/1990/24</p> <p>A/45/697 (1990)</p> <p>E/CN.4/1991/35</p> <p>E/CN.4/1992/34</p> <p>A/47/617 (1992)</p> <p>E/CN.4/1993/41</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<p>دستور کار:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ادامه نظارت بر «وضعیت» حقوق بشر در ایران؛ • حفظ تماس با مقامات دولتی ایران. <p>مسائل حقوق بشر با توجه به ملاحظات حضوری، شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> • طرز رفتار با زنان؛ • طرز رفتار با کودکان؛ • شکنجه و دیگر مجازاتها یا رفتارهای تحریرآمیز، غیر انسانی و بی رحمانه؛ • اجرای عدالت؛ • بازداشت‌های خودسرانه؛ 	<p>رینالدو گالیندو پل</p> <p>نماینده ویژه به ایران</p> <p>۱۳۷۴ - ۱۳۶۵</p>

<p><u>A/48/526</u> (1993) • <u>E/CN.4/1994/50</u> • <u>A/49/514</u> (1994) • <u>A/49/514/Add.2</u> • <u>E/CN.4/1995/55</u> •</p>	<p>سیستم زندان؛ • خط مشی اعدام؛ • طرز رفتار با مردم کرد و ناروی؛ • محدودیت در آزادی مذهب؛ • جفا بر بهائیان؛ • محدودیت در آزادی بیان و عقیده؛ • ناپدید شدنها اجباری یا غیر اختیاری؛ • حق زندگی؛ • حق مالکیت؛ • حق کار. •</p>	
	<p>آقای پل بین سالهای ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۱ سه بار از ایران بازدید کردند. بعد از دیدار سوم، ایشان از سفر به ایران منع شدند.</p>	
<p>گزارش‌های موجود جهانی (ایران بطور ویژه برجسته شده):</p> <p><u>E/CN.4/1987/20</u> • <u>E/CN.4/1989/25</u> • <u>E/CN.4/1990/22</u> • <u>E/CN.4/1991/36</u> • <u>E/CN.4/1992/30</u> •</p>	<p>دستور کار:</p> <p>بررسی اعدامهای شتابزده یا خودسرانه در ایران؛ • بررسی تمام موارد نقض حق زندگی، بر اساس اسناد متعدد بین‌المللی حقوق بشر؛ • تهیه داروهای تجویزی؛ • شرکت در رایزنی‌ها و ارتباطات با مقامات مربوطه.</p> <p>مسائل حقوق بشر شامل:</p>	<p>عاموس واکو</p> <p>گزارشگر ویژه در مورد اعدامهای شتتابزده یا خودسرانه</p> <p>۱۳۷۱ - ۱۳۶۱</p>

	<p>اعدامهای شتابزده و خودسرانه در ابعادی وسیع؛</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ملاحظات نشان می‌دهد که بسیاری از موارد نقض حق زندگی بطور مستقیم مربوط به امور بیان و عقیده است. <p>آقای واکو از ایران بازدیدی نداشتند.</p>	
گزارش سال ۱۳۷۴ دیدار از ایران:	دستور کار:	عبدالفتاح عامور
E/CN.4/1996/95/Add.2	<ul style="list-style-type: none"> ● بررسی ادعاهای در مورد عدم تحمل مذهبی در ایران؛ ● بررسی طرز رفتار با اقلیت‌های مذهبی؛ ● توصیه اقدامات اصلاحی. 	گزارشگر ویژه در مورد عدم تحمل مذهبی
گزارشهای موجود جهانی (شامل ایران):	مسائل حقوق بشر با توجه به ملاحظات حضوری، شامل:	۱۳۸۳ – ۱۳۷۲
E/CN.4/1997/91 E/CN.4/1999/58	<ul style="list-style-type: none"> ● عدم تحمل مذهبی در ابعادی وسیع؛ ● جفای شدید بهائیان؛ ● جفای شدید مسیحیان پروتستان. <p>آقای عامور برای انجام تحقیقات خود در سال ۱۳۷۴ از ایران بازدید کرد.</p>	

گزارش‌های «وضعیت» حقوق بشر در ایران از ۱۳۷۴ تا ۱۳۸۱:	دستور کار:	موریس کاپیتورن نماینده ویژه به ایران
<p>A/50/661 (1995) • E/CN.4/1996/59 • A/51/479 (1996) • E/CN.4/1997/63 • A/52/472 (1997) • E/CN.4/1998/59 • A/53/423 (1998) • E/CN.4/1999/32 • A/54/365 (1999) • E/CN.4/2000/35 • A/55/363 (2000) • E/CN.4/2001/39 • A/56/278 (2001) • E/CN.4/2002/42 •</p> <p>مسائل حقوق بشر با توجه به ملاحظات حضوری، شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ادامه نظارت بر حقوق بشر ایران؛ • حفظ تماس با مقامات دولتی ایران؛ • اعزام فوری نمایندگیها و همچنین درخواست اطلاعات از دولت ایران. <p>آقای کاپیتورن در سال ۱۳۷۵ برای نظارت بر «وضعیت» حقوق بشر از ایران بازدید کرد.</p>	<p>وضعیت زنان؛</p> <p>طرز رفتار با کودکان؛</p> <p>شکنجه و دیگر مجازاتها یا رفتارهای تحقیرآمیز، غیر انسانی و بی رحمانه؛</p> <p>اجراهی عدالت؛</p> <p>بازداشتها و وضعیت زندان؛</p> <p>خط مشی اعدام؛</p> <p>مسائل مردم کرد و نارویی؛</p> <p>آزادی مذهبی و وضعیت بهائیان؛</p> <p>آزادی بیان و عقیده، و ارتباط آن با مطبوعات؛</p> <p>نایدید شدنها اجباری و غیر اختیاری؛</p> <p>حق زندگی؛</p> <p>حق مالکیت؛</p> <p>حق کار.</p>	<p>۱۳۸۱ – ۱۳۷۴</p>

<p>گزارش سالهای ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱ بازدید از ایران:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>E/CN.4/1999/40</u> • <u>E/CN.4/2000/33</u> • <u>A/55/346</u> • <u>E/CN.4/2001/43/Add.1</u> • <u>E/CN.4/2002/43</u> • 	<p>ملاحظات حقوق بشری آقای کمال مستقیماً مرتبط با افغانستان و پاکستان بود، و تنها تمرکز محدودی بر ایران داشت.</p> <p>آقای کمال پنج بار در بین سالهای ۱۳۷۷ و ۱۳۸۱ از ایران بازدید داشتند (قبل از بازدید از افغانستان و پاکستان جهت ملاحظه وضعیت حقوق بشر در افغانستان).</p>	<p>کمال حسین گزارشگر ویژه حقوق بشر در افغانستان ۱۳۸۲ – ۱۳۷۷</p>
<p>گزارش سال ۱۳۸۲ بازدید از ایران:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>E/CN.4/2004/3/Add.2</u> • 	<p>دستور کار:</p> <ul style="list-style-type: none"> • انجام تحقیقات در خصوص علل و پیامدهای ناشی از شرایط بازداشت خودسرانه در تمام اشکال آن. <p>مسائل حقوق بشر با توجه به ملاحظات حضوری، شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> • شکست ناشی از فرایnde؛ • سوء استعمال از «سلولهای انفرادی» در بازداشتگاهها؛ • محدودیت در آزادی بیان و عقیده؛ • جفا بر مطبوعات. <p>آقای جوینت در پی دعوت دولت ایران در سال ۱۳۸۲، همراه با گروه کاری بازداشتهای خودسرانه، از ایران بازدید کرد.</p>	<p>لوئیس جوینت رئیس و گزارشگر گروه کاری بازداشتهای خودسرانه ۱۳۸۲ – ۱۳۷۶؛ ۱۳۸۰ – ۱۳۷۰</p>

گزارش سال ۱۳۸۲ بازدید از ایران:	دستور کار:	آمبی لیگابو
<p><u>E/CN.4/2004/62/Add.2</u> •</p> <p>گزارشگر ویژه آزادی بیان و عقیده</p> <p>۱۳۸۷ - ۱۳۸۲</p>	<p>ناظرت بر ایران از جهت آزادی بیان و عقیده.</p> <p>مسائل حقوق بشر با توجه به ملاحظات حضوری، شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● محدودیت آزادی مطبوعات؛ ● محدودیت آزادی روزنامه نگاران؛ ● محدودیتهای تحصیلی و آزادی بیان دانشجویان؛ ● محدودیتهای آزادی و کلا؛ ● محدودیتهای آزادی برای شرکت در فعالیتهای سیاسی. <p>آقای لیگابو با دعوت دولت ایران در سال ۱۳۸۲ از ایران بازدید کرد.</p>	
<p>گزارش سال ۱۳۸۳ بازدید از ایران:</p> <p><u>E/CN.4/2005/85/Add.2</u> •</p> <p>گابریل رودریگز پیزارو</p> <p>گزارشگر ویژه حقوق بشر</p> <p>مهاجران</p> <p>۱۳۸۴ - ۱۳۷۸</p>	<p>دستور کار:</p> <p>ارزیابی سیاست های ایران در مورد کارگران مهاجر افغانی و عراقی؛</p> <p>ناظرت بر رفشار ایران با کارگران مهاجر افغانی و عراقی.</p> <p>فرصت های نابرابر برای کارگران مهاجر، به ویژه پناهندگان افغان و عراقی؛</p> <p>امکانات درمانی ناچیز برای گروههای اقلیت، بویژه پناهندگان افغان و عراقی.</p> <p>مسائل حقوق بشر با توجه به ملاحظات حضوری، شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ● ● 	

		آقای پیزارو در پی دعوت دولت ایران، در سال ۱۳۸۳ از ایران بازدید کردند.	
گزارش سال ۱۳۸۴ ماموریت به ایران: E/CN.4/2006/61/Add.3 •	دستور کار:	یاکین ارتور ک گزارشگر ویژه خشونت علیه زنان ۱۳۸۸ - ۱۳۸۲	• نظارت بر ساختار حکومت ایران در رابطه با زنان؛ • نظارت بر وضعیت زنان در ایران؛ • نظارت سازمانی در مورد خشونت علیه زنان در ایران. مسائل حقوق بشر با توجه به ملاحظات حضوری شامل: • فرصتهای نابرابر برای زنان؛ • تبعیض جنسیتی، ناشی از اصول افراطی اسلامی.
گزارش سال ۱۳۸۴ ماموریت به ایران: E/CN.4/2006/41/Add.2 •	دستور کار:	میلون کوتاری گزارشگر ویژه در مورد مسکن مناسب ۱۳۸۷ - ۱۳۷۹	آقای ارتور ک در پی دعوت دولت ایران در سال ۱۳۸۴ از ایران بازدید کردند. بررسی چارچوب حقوقی / نهادی و سیاستهای اصلی مسکن؛ بررسی مسکن مناسب با توجه به شرایط زندگی در ایران؛ بررسی مسکن مناسب گروههای اقلیت. مسائل حقوق بشر با توجه به ملاحظات حضوری شامل:

		<ul style="list-style-type: none"> ● تبعیض مذهبی؛ ● تخلیه اجباری؛ ● تبعیض علیه زنان در مورد حق مسکن. <p>آقای کوتاری در پی دعوت دولت ایران در سال ۱۳۸۴ از ایران بازدید کردند.</p>	
<u>A/HRC/11/2/Add.1</u> <u>A/HRC/14/24/Add.7</u>	<p>گزارش‌های موجود جهانی (شامل ایران):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● دستور کار: <p>بررسی ادعاهای اعدامهای فرা�قاضایی، شتابزده و خودسرانه در سطح جهان.</p> <p>مسائل حقوق بشری شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● بالا بودن تعداد اعدامهای فرآقاضایی، شتابزده و خودسرانه؛ ● عدم موققیت ایران در همکاری با دستور کار سازمان ملل جهت رعایت استانداردهای بین‌المللی در مورد مجازات اعدام. <p>آقای آلسون توسط دولت ایران از بازدید ایران محروم شده است.</p>	<p>فیلیپ آلسون</p> <p>گزارشگر ویژه در مورد اعدامهای فرآقاضایی، شتابزده و خودسرانه</p> <p>۱۳۸۳ – تا کنون</p>	

<p>۲۳ اسفند ۱۳۸۹ – گزارش موقت دبیر کل در مورد وضعیت حقوق بشر در ایران:</p> <p><u>A/HRC/16/75</u> •</p>	<p>دستور کار:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بررسی نقض حقوق بشر در ایران; • ارائه اولین گزارش در شهریور ۱۳۹۰. 	<p>احمد شهید</p> <p>نماینده و گزارشگر ویژه در مورد حقوق بشر در ایران</p> <p>۱۳۹۰</p>
--	---	--